

Mer om Edwiens bok

Av Yngvar Ustvedt

I gårsdagens nummer av Dagbladet protesterer Andreas Edwien mot min anmeldelse av hans bok «Dogmet om Jesus». Han understreker at han ikke har framstilt Jesus som en slags banditt, men derimot som et ganske alminnelig menneske «uten eksklusive dekorasjoner».

Det er mulig at dette har vært forfatterens intensjon — men har han greid å virkeliggjøre den? Etter min mening nei. Jeg må fastholde at han i første del av sin bok framstiller Jesus som en primitiv, infantil og diktatorisk barbar. Jeg henviser i den anledning til følgende — riktignok løsrevne, men uhyre karakteristiske — sitater:

Han «regnet med en slik predestinasjon, som åpner for det verste barbari som tenkes kan» (s. 49). «Han oppfattet Guds rike som en halvmateriell, totalitær himmelstat» (s. 34). «Det er høyst sannsynlig at Jesus har gjort store anstrengelser for å bli kvitt sine erotiske følelser, at det ikke er lykket for ham og at han derfor var kastret — for egen hånd» (s. 58). «Jesus opererte i sin eskatologi med et svært lavtliggende og barbarisk voldsaspekt» (s. 72). «Enhver kan konstatere at Jesus stilte seg langt mer smålig og hovmodig avvisende og nedlatende overfor hedningen enn f. eks. hans forgjengere Elias og Elisa» (s. 85). Det foreligger hos ham «selvfølgelig ingen caritas, bare et halvkvalt tilløp som er slått ut i forknytt barbarisme» (s. 86). «Fra denne synsvinkel var Jesus en langt verre despot enn enhver som helst politisk diktator» (s. 97). Om Jesu livsoppfatning bruker Edwien ord som «formalistisk førerdyrkelse» (s. 86), «hykleri» (s. 90), «en bunnbarbarisk form for dualisme» (s. 98), et «utrolig

barbarisk syn på forholdet mellom Gud og mennesker» (s. 99). Eller hører vi om «Jesu trange horisonter» (s. 87, 101), «hans autoritære og treden» (s. 96), hans «skråsikselvrettferdighet» (s. 104). Hans siste reise til Jerusalem kalles «løs og tilfeldig arrangert propagandaturné», og hans fordømmelse av motstanderne og lovprisning tilhengerne utløser følgende refleksjon: «Tankene går uvilkarlig massearrestasjoner og likvideri under totalitære regimer» (s. 95).

Det var uttrykk som disse som fikk meg til å tro det var riktig informere publikum om at forfatteren stort sett mente Jesus var banditt. Og det holder jeg seg sagt fast ved.

Hvis det var Edwiens hensikt å imøtegå dogmet om Jesu ufeilbarhet ved å vise at han ikke var noe annet enn et høyst mangelfullt menneske, er det min oppfatning at det ikke har lykket. Han skyldes så veldig over målet at enhver intensjon drukner i raseriutbrudd.

Jeg tror han burde skrive en bok, rensket for ukvemsord og fektutbrudd. Slik disse står nå, virker de bare mot sin hensikt — også hos slike som i likhet med meg måtte være enig med Edwien i synet på Jesus som et menneske og intet annet enn et menneske. Alt det dypt vesentlige i Edwiens bok har å fare med overskygges og bortse under alle raseriutbrudd i «Dogmet om Jesus».
